

نویسنده مقاله : سودارسن راگابان (Sudarson Raghavan).

منبع و تاریخ نشر : واشنگتن پُست «2015-7-18».

برگردان : پوهندوی دوکتور سیدحسام «مل» .

کرزی ریاست جمهوری افغانستان را تسلیم داد ولی نی قدرت را

Afghanistan's Karzai gave up the presidency ,But not
the power

اشرف غنی رییس جمهور در وسط در سمت راست او عبدالله عبدالله رییس
اجرایوی و حامد کرزی در اولین همایش سال یاد و بود معاون اول سابق
ریاست جمهوری مارشال قسیم «فہیم»

کابل: در ماه سپتمبر دو روز قبل از بسر رسیدن میعاد تصدی ریاست جمهوری ،
محترم حامد «کرزی» رییس جمهور افغانستان با جمیع غفری از دیپلومات های
خارجی مقیم در کابل خدا حافظی نمود اودر حین خدا حافظی با در نظر داشت
استعداد و توانایی خارق العاده که دارد با خواندن چند بیت از شعر شاعر توانا

رابرت فروست (R.Frost) آغاز کلام نمود و از همه دیپلمات ها به نسبت کمک های سخاوتمندانه ای شان اظهار تشکر نمود .

اودر جریان صحبت خویش چنین افزود: من وظیفه خود میدانم که در خدمت جانشینم «اشرف غنی» و همچنان عبد الله عبدالله ریس اجراییوی باقی بمانم . بر بنیاد رونوشت رسمی « از اولین بار انتقال مسالمت آمیز قدرت در کشور» حامد کرزی در ادامه سخنرانی خویش خاطر نشان ساخت که میراث ام خواهد بود که بحیث یک شهروند این کشور در کنار « اشرف غنی» و ریس اجراییوی در تنظیم وترتیب اداره جدید و مقام ریاست جمهوری بعنوان همکار هر آنچه در توان دارم بصفت یک پارتنر قرار گیرم .

ممکن است که طالبان حاضر به مذاکره صلح گردند سوای آنکه از جنگ وجدل دست کشند .

حامد کرزی تا مدت ده ماه دیگر به جز از اینکه خود را پیشتیبان دولت جدید میدانست کاملاً خاموش به نظر می آمد ولی دیری نگذشته بود که او به آواز بلند و رسا به یکی از منتقدین اشرف غنی و عبدالله چهره خویش رابا توانمندی اش در عرصه های سیاسی ، دیپلماتیکی و مسایل قبیلوی اشکار ساخت که با این حرکات خویش تشنج و نگرانی را در بالاترین سطح از قدرت باعث شد و در پی آن شد که بی ثباتی را در دولت نو بنیاد و شکنن تحت حمایت ایالات متحده امریکا بار آورد و یا حد اقل بتواند با مبارزه و مجاهدت خود در کشور نا آسانی و بی ثباتی و زمینه جنگ داخلی را با موجودیت یک اقتصاد متزلزل دامن زند .

« اوبصورت روشن و اشکار نقشی را برای خود میدید و یا ملاحظه میکرد و آنهم نه تنها بعنوان یک سیاستمدار کهنه کار بلکه او نقش اش را به حیث یک بازیکن نظاره مینمود ، این مطلب را یک دیپلمات غربی که نسبت به شرایط و اوضاع موجود و از آنکه با کرزی و همکاران او مروده و تعاملات همیشگی دارد از معرفی خود خودداری نمود : این دیپلمات چنین افاده نمود : هر آنقدر که خلی قدرت بوجود آید به همان اندازه فرصت و شرایط برای حامد کرزی مساعد میگردد که نقش خود را بهتر بازی نماید .»

حامد کرزی از مصاحبه با آژانس های خبری و اطلاعاتی خودداری نمود و متحدین او اظهار نمودند که او یعنی حامد کرزی در جستجو ورهزنی و یا

نقب گذاری در راه حکومت اشرف غنی وریس اجراییوی عبد الله نبوده و هرگز نمیخواهد که دوباره زمام امور را بدست گیرد بلکه او محضاً دست به یک سلسله فعالیتهای بهی خواهانه و سازنده میزند چونکه او افغان ویک شهروندی از این کشور میباشد او اصلاً در صد ایجاد یک دولت شبیح ویا پنهانی نبوده حتی که او مایل نیست که دست به تشکیل یک حزب مخالف علیه این دولت بزند این مطالب را ریس ستاد اش اقای کریم خرم طی یک صحبت خبری اظهار داشت .

تجدید حیات ویا از سر زنده شدن فعالیت های حامد کرزی در پرتو کشمکش های در حال رو به رشد آینده افغانستان بین حامیان و راهروان غرق در سیستم قرن کهنه و فرسوده و نسل جدید تکنوکرات ها آنها یکه خواهان مدرنیزی شدن تا سیسات کشور شان میباشند نسج گرفت ویا به اصطلاح جوانه زد .

{تعریف جنگ در افغانستان : مبارزه تکنوکراتها علیه قدرتمندها }

حامدی کرزی در سال (2001) یعنی بعد از انقراض طالبان برای مدت نزدیک به سیزده سال زمام امور دولت افغانستان را بدست داشت ، ابتدا به حیث پیشوا وریس دولت موقت و سپس برای تقریباً یک دهه به صفت ریس جمهور انتخابی و هنگامیکه غنی و عبدالله در انتخابات سال گذشته دست به اختلافات بینهم زدند دوره روبه اختتام ریاست جمهوری برای چند ماه نظر به میعاد از قبل تعیین شده تمدید گردید ، گسترش برخی مشاهدات میتواند گویایی مناسب مشاهدات ریس جمهور بعنوان بی میلی و واگذاری از قدرت باشد یا به عباره دیگر نظر به وسعت برخی مشاهدات با در نظر داشت برابر بودن با مشاهدات ریس جمهور چنان می نمایاند که او باید به قدرت بی میلی نشان دهد واز آن کنار رود .

از زمان برگزاری وگردهمایی افتتاحیه ای « اشرف غنی» به صفت ریس جمهور نفوذ و چشم انداز سیاسی حامد کرزی به تدریج بیشتر میگردد و آن بدین مفهوم که حامد کرزی نه تنها به تحکیم و ثبات پایه حامیان خود می اندیشد بلکه به گسترش و ثبات هرچه بیشتر این پایه ها تلاش همه جانبه بخرج میدهد این مطلب را یک دیپلومات و تحلیلگر سیاسی غرب اظهار داشت و آن این که با گذشت هر روز قدرتمندترین بزرگان قوم و قبیله ، وزرای اسبق کابینه ، والیان ولایات ، وکلای پارلمان ، کارمندان و مقامات

رسمی ولایات اعضای خط قبیلہ خودا ش در محل بودوباش شان منتظر مشورہ ہا و کمک های او یعنی حامد کرزی میباشند .

اکثریت این اشخاص و افراد شامل کسانی اند کہ در حکومت وحدت ملی وظایف رسمی بدست نیاوردند و یا از جانب اشرف غنی بیگانه و نا آشنا شمرده شدند یعنی اعضای سابق وزرا را کہ حامد کرزی بہ حیث وزیر بہ کابینہ اشرف غنی پیشنهاد نموده بودو از طرف اشرف غنی پذیرفته نشدند و در عین زمان حامد کرزی این توانای رانیز بدست آورد کہ قوماندانان مجاہدین را کہ علیہ نیروهای اتحاد جماہیر شوروی و طالبان جنگیدہ بودند بطرف خود بکشاند بخصوص آنہایکہ فکر میکنند کہ بہ حاشہ رانده شدہ اند و از سوی ہم نباید این موضوع را غیر معمول نگریست از آنکہ پیش بینی های حضرات بلند مقام رسمی دوران زمامداری آقای حامد «کرزی» را مبنی بہ سقوط حکومت وحدت ملی و ادعای تشکل حکومت موقت در تحت رہبری «حامد کرزی» را نادیدہ پنداشت و از آن اغماض نمود .

آگاہان سیاسی چنین می پندارند کہ سیلی از انتقادات حامد کرزی بر حکومت وحدت ملی بدین منظور است تا اعضای فامیل و طرفداران خود را از فساد و رشوہ ستانی کہ در هنگام اقتدار دولتی مرتکب آن شدہ اند و مبادا کہ از طرف دولت موجود بہ میز محاکمہ کشانیدہ شوند آنها را در امان داشته باشد . بعضی ہا بہ این باور اند کہ قہر و عصبانی شدن «حامد کرزی» نتیجہ عدم رعایت پیشنہادات او از طرف اشرف غنی رئیس جمہور و عبد اللہ عبد اللہ رئیس اجرائوی میباشند . از آنجایکہ آنها بہ پیشنہادات اش وقع نمیگذارند . عدہ ای ہم میگویند کہ او در صدد وقایہ و حمایت از میراث خود با کسب اطمینان و تضمین در کار و پیکار مروج دولت میباشد یا بہ عبارہ دیگر او میخواہد تا از دولت موجود بخاطر حفظ میراث اش تضمین بدست آورد .

آقای کریم خرم تمام این اظهارات و گفتنی های فوق را در حضور داشت

عامہ رد و آنرا بی اساس خواند .

بخانہ ای مناسب و بزرگی کہ برای یک پادشاہ در نظر باید باشد ہمین اکنون برای رہایش حامد کرزی رئیس جمہور خانہ ای ہرچہ بزرگتر و باشکوہ تر اعمار میگردد .

در این روزها محترم حامد کرزی پیوستہ و بصورت منظم با سفرای کشور های

خارجی و دیپلومات ها ملاقات مینماید و از جانی هم در هفته های که گذشت با مقامات بلند مقام روسیه - چین و هند ملاقات های رسمی نمود و در حین ملاقات هایش راجع به موضوعات در ارتباط افغانستان با آن مقام ها مذاکره و گفت و گو نموده توجه آن مقامات را به ارتباط مسایل داغ افغانستان مطالبه نمود او در این سفر ها ماموران عالی رتبه قبلی و یا از دوران زما مداری خود را با خود همراه داشته بخصوص مشاور امنیت ملی و وزیر امور خارجه خود را .

ماه گذشته در ما سکو حامد کرزی در ملاقات با مقامات بلند مقام روسیه همان طرح ها و خواسته ها را که در زمان زما مداری خود پیشکش مینمود پیشکش نمود و او با آقای پوتین ریس جمهور روسیه در مورد طالبان و ظهور نفوذ دولت اسلامی «داعش» در افغانستان به جروبخت پرداخت در حالیکه پوتین تا هنوز با اشرف غنی و عبدالله ملاقات نه نموده است و به ارتباط اوضاع افغانستان با آنها به مذاکره نپرداخته است .

مقامات رسمی دولت افغانستان چنین اظهار می نمایند که آنها به ارتباط پیشنهادات آقای حامد کرزی هیچ نوع نگرانی را بخودراه نمیدهند، دستاوردها و نتایج حاصله از مذاکرات را بیهوده دانسته و هدف دیدار حامد کرزی از روسیه خصومت با امریکا را نمیتواند بار آورد و این تلاشها را ساده لوحانه می پندارند و آن اینکه این ایالات متحده امریکا است که اشرف غنی ریس جمهور و عبد الله عبدالله را حمایت و پشتیبانی می نماید آنچنانیکه پوتین این موع و مورد را همه جانبه میداند ولی آنچه که این تپ و تلاشهای پیگیر «حامد کرزی» موضوع نگرانی آنها را فراهم آورده اینست که حامد کرزی در تقرر افراد و درامورات سیاسی دولت وحدت ملی بیدریغ تداخل می نماید چونکه «حامد کرزی» تا هنوز در پارلمان افغانستان حامیان و طرفداران خود را دارد و اکثر نامزاد وزیران و مقامات عالی رتبه را که اشرف غنی بخاطر اخذ رای به پارلمان معرفی مینماید از طرف حامیان خط حامد کرزی رد میگردند و به آنها رای موافق نمیدهند .

حامد کرزی در عقب پرده به یک سلسله اقدامات نگران کننده دست می زند این مطلب را یک کارمند نزدیک و طرف اعتماد عبد الله عبدالله ریس اجراییوی بیدون آنکه هویت خود را معرفی نماید اظهار داشت و چنین افاده نمود که رهبران

حکومت وحدت ملی زمانی کارها و امورات دولتی شان را بصورت سهل و آسان پیش خواهند برد که حامیان خط حامد کرزی را یکسره از پست های دولتی بدور افکنند که این خود یک زمان را میخواد .

اقای کریم خرم تمام این اتهامات را رد نموده و چنین افاده نمود که در اینجا هیچ نطقه نظر و ملاحظاتی در نزد حامد کرزی به ارتباط حکومت وحدت ملی در میان نیست کرزی و معاونین او تنها بشکل شفاهی و تقریری سیاست موجود غنی را نکوهش مینمایند بخصوص پیرامون توافق دوجانبه سند امنیتی بین افغانستان و ایالات متحد امریکا را بیشتر به باد انتقاد می نگرند .

محمد داود سلطان زوی کاندید ریاست جمهوری در سال (2014) در یک صحبت خبری این چنین اظهار نظر نمود : دوهمین حدس او (کرزی) پیرامون سیاست خارجی ما ، با زهم دوهمین حدس او به ارتباط راه صلح و مذاکره و باز هم دوهمین حدس او به ارتباط روند انکشاف اقتصادی ما میباشد .

حامد کرزی رییس جمهور اسبق افغانستان در ماه می خواستار لغوه توافق نامه ردوبدل اطلاعات اسخباراتی بین افغانستان و سازمان جاسوسی « ای اس ای » پاکستان شد چونکه او این توافقنامه را کاملاً به ضرر منافع ملی افغانستان خواند و از جانبی هم شخص کلیدی و مورد اعتماد آقای حامد کرزی محترم ایمل فیضی این توافقنامه را « خوابیدن با دشمنان » پنداشت که در سایت وزین مربوط ارتباط جمعی الجزایر زیور چاپ را نیز یافت علاوه بر آن حامد کرزی بمب گذاری های هواپیماهای بیدون سرنشین ایالات متحده امریکارا که به قتل بی گناهان پرواز مینماید آنرا نکوهش نموده و اشرف غنی را مقصر دانست که به این فاجعه و ضد کرامت انسانی اصلاً توجه نمی نماید و از آن چشم پوشی میکند .

احمد سعید آگاه امور سیاسی طی یک صحبت خبری در کابل اظهار داشت که حامد کرزی یک سیاست مدار ذکی و باهوش است چونکه او میداند که اتخاذ موقف ضد امریکای و ضد پاکستانی در این روزها خریدار خوب دارد پس با در نظر داشت همین اصل نقش خویش را اجرا مینماید . علاوه بر آن این انارشی سیاسی توام با نا امیدی جمعی به نسبت عدم دسترسی به وظیفه و صعود قیم مواد خوراکی که محبوبیت کرزی را در کوچه و بازار نزد مردم بیشتر ساخته است چنانچه در مصاحبه روی ای موضوع که با بعضی افغان ها

صورت گرفت آنها نظریات و اندیشه های شان را چنین افاده نمودند:
حامد کرزی با وجود محدودیت زمانی از نظر قانون اساسی مبنی به دوبار
ریس جمهور بودن اش باید دوبا ره برچوکی ریاست جمهوری تکیه زند .
یک باشنده کابل به عمر قرین به بیست سالگی که در کنار جاده غرفه لباس
فروشی دارد طی یک مصاحبه با یکی از آژانس های خبری اظهار داشت که
دادوستد و تجارت او در زمان زمامداری حامد کرزی رونق خوب داشت ولی
از هنگامیکه رهبران فعلی در راس قدرت حکومت وحدت ملی قرار گرفته اند
چونکه خود شان بینهم در منازعه و مخالفت اند دادوستد و تجارت رونق خوبی
ندارد .

همچنان یک موی سفید و بزرگ قبیلہ بنام عبدالقادر از سمنگان چنین اظهار
نظر نمود: حامد کرزی صد بار بهترتر از این رهبران حکومت وحدت ملی بود
بناً در تحت نظر او باید حکومت موقت بوجود آید و همگی از او باید حمایت
نمایند .

« حامیان و طرفداران اشرف غنی و عبدالله این را خوب می فهمند و یا درک
نموده اند که وصله و پیوند تلاش های حامد کرزی در حال رشد و انکشاف
است و آنها در عین زمان به این باور هم اند که فساد و اختلاس بمثابه یک میراث
شوم ناشی از مدیریت ضعیف دولت در کشور بوده بویژه از هنگامیکه نیروهای
بین المللی و خارجی از کشور بیرون رفته و از تعداد شان کاسته شده است . »
آنها گفتند که ایشان در زمان حاکمیت « حامد کرزی » داخل وظیفه بودند ،
تعداد بیشتر سربازان در قرا و دهات حضور داشتند و اکنون چهر و نمای وضعیت
رنگ بدل نموده است این مطلب را یکی از همکاران و نزدیکان عبدالله
اظهار داشت که این تغییر وضعیت خود باعث فزونی محبوبیت کرزی در بین
مردم گردیده است .

از سوی دیگر دیپلماتهای غرب به این باور و عقیده اند که مدیریت ضعیف
دولت فعلی خود زمینه را برای قدر و قیمت حامد کرزی مساعد ساخته است
که این زمینه ها شامل ادامه جنگ، نبود ریفورم های سازنده و راندن ماموران
کاری از دولت و مقام های دولتی که از جمله هواخواهان حامد کرزی بودند .

این اشخاص و افراد که از مقام های دولتی به نسبت اینکه با حامد کرزی
در تماس بودند و یا از علاقمندان « کرزی » بودند و از وظایف دولتی سبک دوش

گردیدند تعداد بیشترشان کسانی بودند که توان بهتر ماموریت را داشتند و صرف تعداد کم دیگر آنها چه از نظرایدیولوژی و یا از نظر پیوند های قبیلوی و اتنیکی با حامد کرزی روابط تنگاتنگ داشتند- این مطلب را یک دیپلمات ارشد غرب افاده نمود و اظهار داشت: این خود جای تاسف و نگرانی است که به چه تعداد کارمندان و اشخاص آگاه و توانمند و کارگشته را از وظایف محوله شان بدورراندند و این امر از آن سبب عجیب و غریب به نظر می آید که اگر کرزی نتواند از این وضع مستفید گردد یا به عباره دیگر عزل این کارمندان از وظایف شان چی سودی به حامد کرزی میتواند بدهد بجز از اینکه محبوبت او را در بین مردم بیشتر سازد.

عبدالله و اشرف غنی مصروف جنگ و کشمکش بین خود اند و از سوی دیگر عبد الله عبدالله در یک گردهمای گسترده ای از رهبران مجاهیدن در بهار همین سال در حضور همه حاضرین از حامد کرزی تقاضا بعمل آورد که لطفاً از تداخل در امورات دولتی خودداری نماید و از اجرای همچو فعالیت ها صرف نظر نماید و به همین وجهه هفته ای گذشته عبد الله عبدالله حکومت کرزی را نکوهش کرد از اینکه این اقتصاد متزلزل همه و همه میراث زمان زمامداری دولت حامد کرزی میباشد و بس.

از نظر عامه زمانیکه اشرف غنی در کابینه ای حامد کرزی به حیث وزیر مالیه ایفای وظیفه می نمود به حامد کرزی احترام بیشتر داشت ولی اکنون به قول اشخاصیکه در تماس تنگاتنگ به اشرف غنی اند از اوبارها بارها شنیده اند که این اشتباه بزرگ من بود که من حامد کرزی را بیشتر احترام میکردم و به او باورمند بودم. تشنج و کشمکش بین اشرف غنی و حامد کرزی زمانی قد افراشت که حامد کرزی پیمان تبادل مسایل استخباراتی بین افغانستان و سازمان آی اس آی پاکستان را ضد منافع ملی خواند و به آن پیمان نفرت و انزجار خود را نشان داد. تا حدی که با غنی و با دوستان غنی دوری جست و با آنها از صحبت کردن امتناع نمود خشم و غضب اش فزونی گرفت این مطلب را یک دیپلمات غرب افاده نمود و او در عین زمان افزود که در این روزها هر دو طرف یعنی حامیان حامد کرزی و اشرف غنی تلاش دارند تا از همچو مخالفت ها کمی کنار روند و موضوعات اختلاف نظر بین هم را نادیده گرفته از آن طفره روند. سرانجام و در نهایت امر اشرف غنی اینرا درک نمود که او هر انقدر که به

ریس جمهور قبلی افغانستان احترام و حرمت گذارد در آنصورت حامد کرزی را به این اندیشه خواهد انداخت که «اشرف غنی» به مشوره‌های او در امور دولتمداری و سیاست جاری دولت نیاز مبرم دارد این مطلب را آقای حشمت غنی برادر اشرف غنی طی یک صحبت خبری اظهار نمود .

مطلب قابل ذکر اینکه در ماه که سپری شد مطبوعات محلی گزارش داد که اشرف غنی واقع در قندهار در حضور داشت تمام بزرگان قبیله جامعه ملکی گفت : من اذعان میدارم که در کنار حکومت وحدت ملی دولت موازی وجود ندارد و بوجود نخواهد آمد دلیل تذکر این جملات گوشزدی به هواخواهان حامد کرزی بود ولی با آنهم اشرف غنی در همین هفته ای که سپری شد به ارتباط اشخاص ذینفوذ در ارتباط با حامد کرزی خاصه موشی اختیار نمود و از هرگونه توضیحات و گله گذاری ها خویشان داری نمود منظور از اشخاص ذینفوذ همانا فرزندان قوماندانان مجاهدین و هواخواهان حامد کرزی را میتوان نام برد .

در یک مهمانی و پارتی دیپلوماتیکی یکی از ما مورین رسمی و بلند مقام قبلی دولت افغانستان با تبسم اظهار نمود که به او هدایتی موصلت کرده که با آقای حامد کرزی دیدار نماید و تمام موضوعات منازعه فیه را با او در میان گذارد و به جروبخت همه جانبه پردازد .

با تقدیم احترامات
